JEHOSZUE KAMINSKI

MAJN ALEF BEJS

© THIS EDITION ŻYDOWSKIE STOWARZYSZENIE CZULENT, KRAKÓW 2012
POEMS OF JEHOSZUE KAMINSKI © BY RIVA KAMINSKY DANZIG AND MARC KAMINSKY
© FOR COVER AND ILLUSTRATIONS URSZULA PALUSIŃSKA
HEBREW FONTS DONATED BY MASTERFONT - WWW.MASTERFONT.CO.IL

PUBLIKACJA POWSTAŁA W RAMACH PROJEKTU „A MAJSE" REALIZOWANEGO
PRZEZ ŻYDOWSKIE STOWARZYSZENIE CZULENT
WWW.CZULENT.PL

KOORDYNATORZY PROJEKTU **ANNA MAKÓWKA-KWAPISIEWICZ**
PIOTR KWAPISIEWICZ
PRZEKŁAD **WOJCIECH WILCZYK**
NA PODSTAWIE TŁUMACZENIA FILOLOGICZNEGO **KAROLINY SZYMANIAK**
OKŁADKA I ILUSTRACJE **ULA PALUSIŃSKA**
PRZYGOTOWANIE DTP **WIKTOR PODGÓRSKI**
KOREKTA TEKSTU POLSKIEGO **MAJA ROSIŃSKA-KOWALSKA**
KOREKTA TEKSTU JIDYSZ **ANNA ROZENFELD**

PUBLIKACJA FINANSOWANA ZE ŚRODKÓW:

MINISTERSTWA ADMINISTRACJI I CYFRYZACJI
TAUBE FOUNDATION FOR JEWISH LIFE AND CULTURE
THE AMERICAN JEWISH JOINT DISTRIBUTION COMMITTEE
THE DUTCH JEWISH HUMANITARIAN FUND
THE KRONHILL PLETKA FOUNDATION

ISBN 978-83-931879-1-1
PUBLIKACJA NIEODPŁATNA, NIE MOŻE BYĆ SPRZEDAWANA

JEHOSZUE KAMINSKI

15.08.1884 - 30.11.1958

JEHOSZUE KAMINSKI URODZIŁ SIĘ 15 SIERPNIA 1884 W WIOSCE MALINIE (GUBERNIA KIJOWSKA) I TAM DORASTAŁ. W WIEKU 22 LAT WYEMIGROWAŁ DO STANÓW ZJEDNOCZONYCH, GDZIE POŚWIĘCIŁ SIĘ PISANIU WIERSZY, KSIĄŻEK I PODRĘCZNIKÓW DLA DZIECI. ZWIĄZANY Z INSTYTUTEM SZOLEM-ALEJCHEMA, BYŁ JEDNYM Z ZAŁOŻYCIELI SZKÓŁ IMIENIA TEGO PISARZA. ZAJMOWAŁ SIĘ NAUCZANIEM I POPULARYZACJĄ JĘZYKA JIDYSZ – WSPÓŁTWORZYŁ SŁYNNY CAMP BOIBERICK – ŚWIECKIE KOLONIE JIDYSZ DLA DZIECI DZIAŁAJĄCE W LATACH 1923–1979 NIEDALEKO RHINEBECK, W STANIE NOWY JORK, A TAKŻE PISMA DLA DZIECI „KINDER ŻURNAL” I „KINDER CAJTUNG”.

DZIĘKUJEMY WSZYSTKIM, BEZ KTÓRYCH POMOCY
I WSPARCIA TA KSIĄŻKA NIE POWSTAŁABY:

DON PERLSTEIN I NANCY SAVEL

IN MEMORY OF BENJAMIN AND PAULINE GITTLER PERLSTEIN

RABBI YEKUSIEL ALPEROWITZ
ANN APPELBAUM
RABIN HAIM DOV BELIAK
REENA BERNARDS
JEREMY BOROVITZ
FAY BUSSGANG
JULIAN BUSSGANG
SETH COHEN
DANIEL B. COHEN
RIVA KAMINSKY DANZIG
ESTHER DANZIG
LOUISE ENOCH
EILEEN B. GARBER
SARAH GLAZER
SHEILA E. GOLDBERG
POLLY D. I DAN GOLTCHE
ITZIK GOTTESMAN
RITA GIBES GROSSMAN
AGNIESZKA ILWICKA-SHEPPARD
MARC KAMINSKY
JUDITH P. I JERRY KANE
SHEILA H. KATZ
ALLEN KATZOFF
BENJAMIN P. KELLMAN
JEAN ANNE KIEWEL
ROCELYN KLASS
TOBY M. KOPMAN
JORDAN KUTZIK
AARON LANSKY
RIVKA LAPIDUS
AGNIESZKA LEGUTKO
ELIOT LEVINE
ABRAHAM LICHTENBAUM
TOVA I DONNA MESSER
TAMAR H. MILLER
EILEEN NEMZER
SHANA PENN
RABINKA BARBARA R. PENZNER
BERNARD PERLSTEIN
SAMUEL PONCZAK
AVI W. ROSE
ZVIKA ROSENBERG
LOIS G. ROSENFELD
GILLES ROZIER
BILL I ANN SACHER
RABIN MICHAEL SCHUDRICH
KARINA SOKOŁOWSKA
RABIN ED STAFMAN
SCOTT A. TEPPER
DANIEL J. WIRE
SHEVA ZUCKER
FRIENDS OF JEWISH RENEWAL IN POLAND

אִיציקל! ICIKL!

איציק, שפּיציק, פּיפּער־נאָטער,
דרייט דעם עק בײַם שוואַרצן קאָטער.
מאַכט זיך פֿון פּאַפּיר אַ שווערדל,
נעמט דעם שטעקן פֿאַר אַ פֿערדל.

ICIK-SZPICIK, PIPER-NOTER.
KTO ZA OGON KRĘCI KOTEM,
KTO Z PAPIERU MIECZ SWÓJ MA
I NA KIJU KONNO GNA?

בעקער BEKER

בעקער, בעקער, קנעט אַ טייגל,
באַק אַ קוכן, באַק אַ בייגל,
באַק אַ ברייטל, באַק אַ זעמל
און פֿאַרקויף דערנאָך אין קרעמל.

BEKER, PIEKARZ, CIASTO GNIECIE,
Z NIEGO BAJGLE NAM UPIECZE.
SŁODKICH BUŁEK I PIECZYWA
NIECHAJ W SKLEPIE MU NIE ZBYWA.

GENDZL גענדזל

גענדזל, גענדזל, גאַ־גאַ־גאָק,
לייגט אונדז אייעלעך אַ שאָק.
פֿון די אייער פּיק־פּיק־פּיק –
ווערן גענדזעלעך צוריק.

GENDZL, GĄSKA, GO-GO-GOK,
JAJKA ZNOSI CAŁY ROK.
A Z TYCH JAJEK, PIK-PIK-PIK,
ROBIĄ SIĘ ZNÓW GĄSKI W MIG.

דריידל DREJDL

דריידל, דריידל, דריידל־בלײַ,
דריי זיך פֿלינק און דריי זיך פֿרײַ
אויפֿן טיש און אויפֿן דיל –
דריידל איז אַ לוסטיק שפּיל.

KRĘĆ SIĘ DREJDL, MÓJ KRĘCIOŁKU,
NA PODŁODZE I NA STOŁKU.
GDY WIRUJESZ DOOKOŁA,
TO ZABAWA JEST WESOŁA.

HEZELE העזעלע

HEZELE, ZAJĄCZEK-PĄCZEK,
CO TRAWKĘ SKUBIE NA ŁĄCE,
BARDZO NIE LUBI WIETRZYKA
I PRZED PIESKIEM SZYBKO ZMYKA.

העזעלע קורץ־נעזעלע
שפּײַזט זיך מיט אַ גרעזעלע,
ציטערט פֿאַר אַ ווינטעלע,
שרעקט זיך פֿאַר אַ הינטעלע.

וועלפֿל WELFL

וועלפֿל, וועלפֿל, – שאַרפֿער צאָן!
וואַרפֿסט אויף אונדז אַ מורא אָן.
שרעקסט די קינדער אין די וויגן
און אין שטאַל די קי און ציגן.

WELFL, WILCZKU – SCHOWAJ KŁY!
PRZESTAŃ DRAPAĆ ŁAPĄ W DRZWI.
STRASZYSZ ŚPIĄCE NIEMOWLĘTA,
A W OBORZE NASZ INWENTARZ.

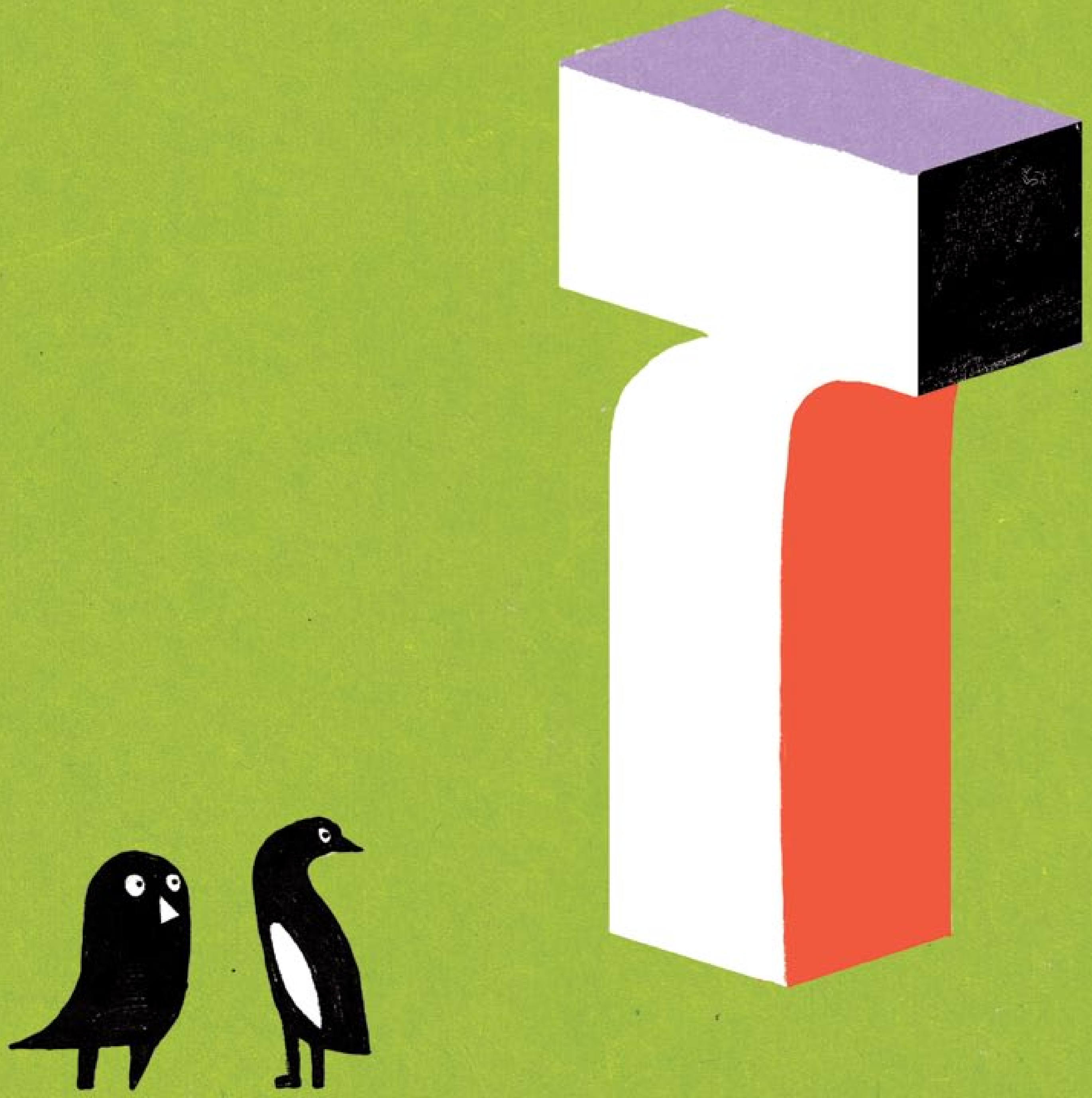

ZAJEN

זעג ZEG

זיג־זאַג, זיג־זאַג, זעג אַ ברעט,
פֿאַר אַ טיש און פֿאַר אַ בעט,
פֿאַר אַ שטול און פֿאַר אַ דאַך, –
ס׳איז אַ זעג אַ גוטע זאַך.

ZIG-ZAG, PIŁUJ DESKI PIŁO,
ŻEBY ICH NA DACH STARCZYŁO,
NA STÓŁ, KRZESŁA I NA OKNA.
PIŁUJ DREWNO PIŁO DOBRA.

חנוכּה־לעמפּל
CHANIKE LEMPL

חנוכּה־לעמפּעלע ברען, ברען.
דערצייל וואָס אַמאָל איז געשען.
דערצייל אונדז פֿון חנוכּה־נס
און פֿאַרוואָס דו ברענסט אַכט מעת־לעת.

PAL SIĘ, PAL, CHANIKE LEMPL.
ŚWIATŁEM Z NAMI PODZIEL SIĘ,
KTÓRYM PRZEZ DNI OSIEM LŚNISZ
PO TYM CUDZIE Z DAWNYCH DNI.

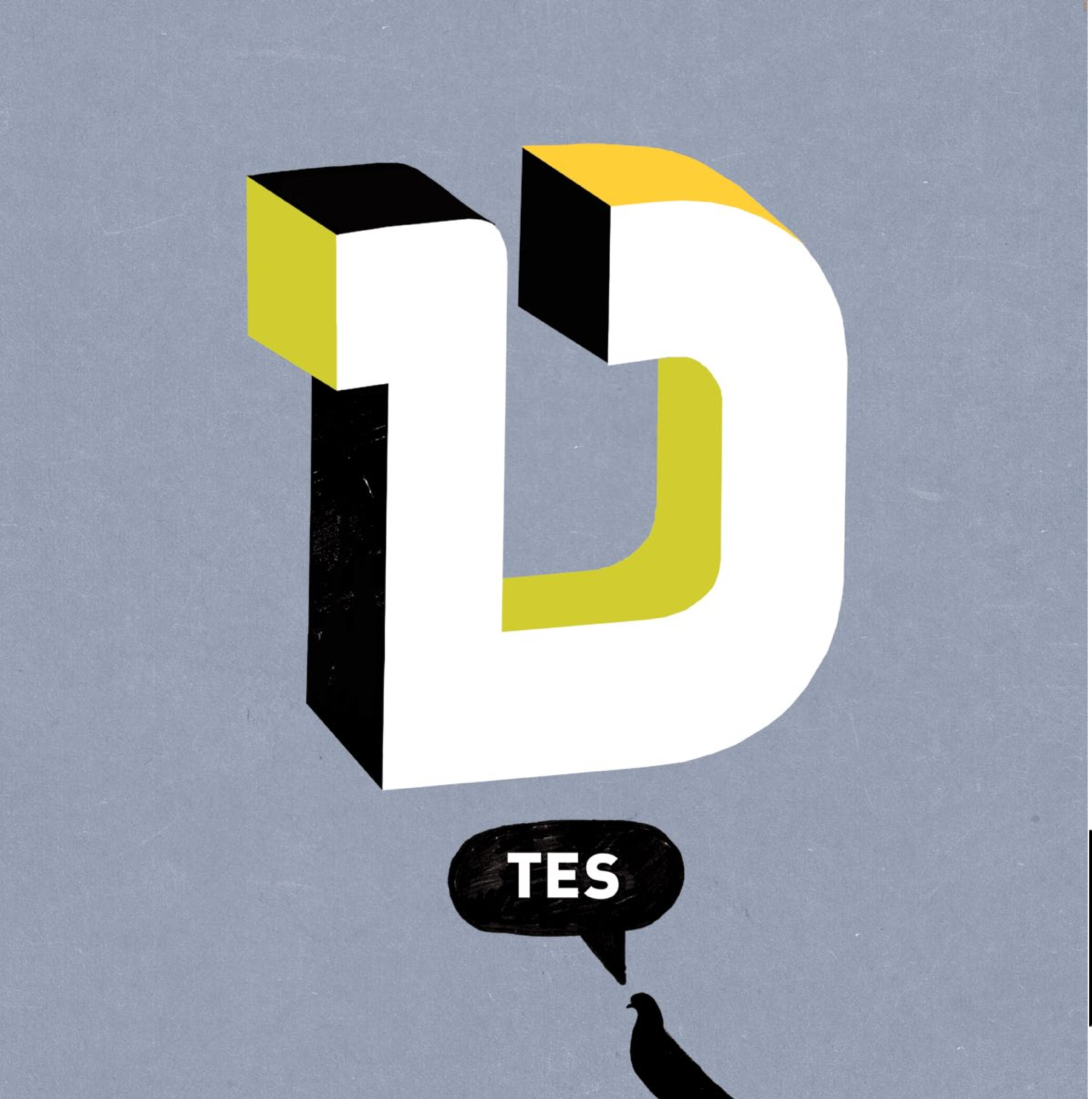

טײַבעלע TAJBELE

טײַבל־טײַבעלע מײַן װײַסע, –
פֿלי אַראָפּ, דערצײל אַ מעשׂה.
איך װעל קערנדלעך דיר שענקען
און דײַן מעשׂה לאַנג געדענקען.

ZLEĆ TU GOŁĄBKU, TAJBELE,
ZIARNEM Z TOBĄ SIĘ PODZIELĘ.
BAJKĘ POWIEDZ MI PLECIUGO,
BĘDĘ JĄ PAMIĘTAĆ DŁUGO.

יאַנקל JANKL

יאַנקל־באַנקל, בול־בול־בול,
מאַכט אַ רײַזע אויף אַ שטול.
מיט דעם היטל אויף אַ זײַט
פֿאָרט זיך יאַנקל ווײַט־ווײַט־ווײַט.

JANKIEL-BANKL, TEN WESOŁEK,
ZAMIAST KONIA DOSIADŁ STOŁEK.
CZAPKĘ KRZYWO MA NA GŁOWIE
I ODJEŻDŻA. GDZIE? NIE POWIE.

CHOF

כינעזער CHINEZER

אױ, כינעזער, לאַנגער צאָפּ,
נאָדיר רײַז אַ פֿולע טאָפּ.
עס געשמאַק און עס אַ סך,
גיב אַ שמייכל, גיב אַ לאַך...

CHIŃCZYK, CHINEZER, WARKOCZYK,
PRZYNIÓSŁ RYŻU PEŁEN KOSZYK.
JEDZ GO RAŹNO I ZE SMAKIEM,
ŚMIEJ SIĘ, NIE BĄDŹ PONURAKIEM.

LAMED

לייטער LEJTER

לייטער, לייטער, ליגט אַ גרייטער,
ליגט אַ לאַנגער און אַ ברייטער, –
שטעל איך לייטער צו צום בוים,
רײַס פֿון דאָרט אַראָפּ אַ פֿלוים.

LEJTER – DRABINA – OBOK KOMINA,
O ŚLIWKACH W SADZIE MI PRZYPOMINA.
KIEDY DO DRZEWA JĄ PRZYSTAWIĘ,
DOSIĘGNĘ WSZYSTKICH I PO SPRAWIE.

MEM

MAJZL מײַזל

MAJZELE-MAJZL, MYSIA-MYSZ!
ZOBACZYŁA DOMEK DZIŚ.
WEJŚĆ DO ŚRODKA MIAŁA CHRAPKĘ,
NO I WPADŁA W MYSZOŁAPKĘ.

מײַזעלע־מײַזל, מיזעלע־מויז!
זעט עס אַ פּאַסטקע מיינט עס סאַ הויז.
קריכט עס אַרײַן און קען ניט אַרויס, –
ווערט פֿון דעם אָרעם מײַזעלע אויס.

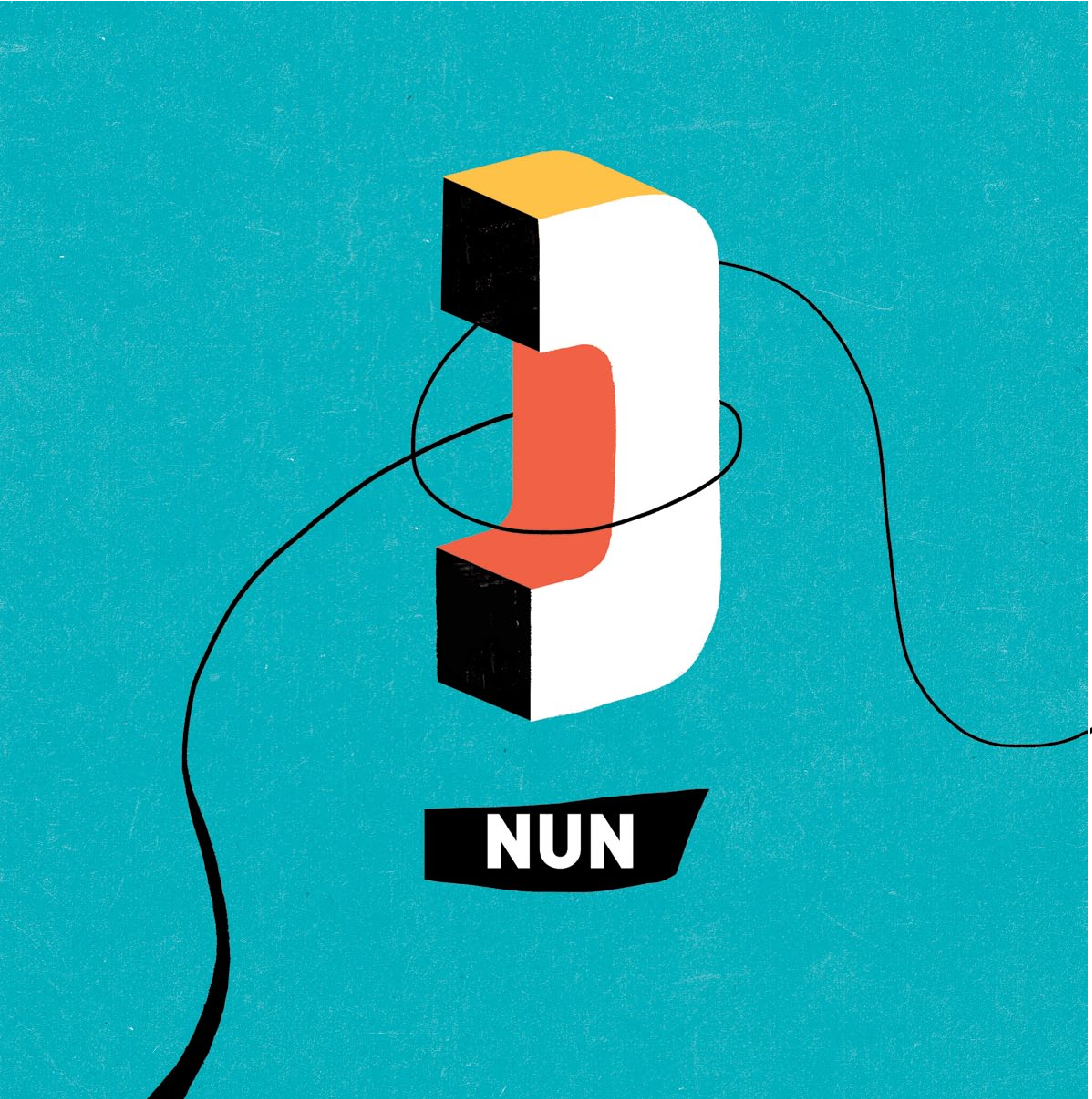

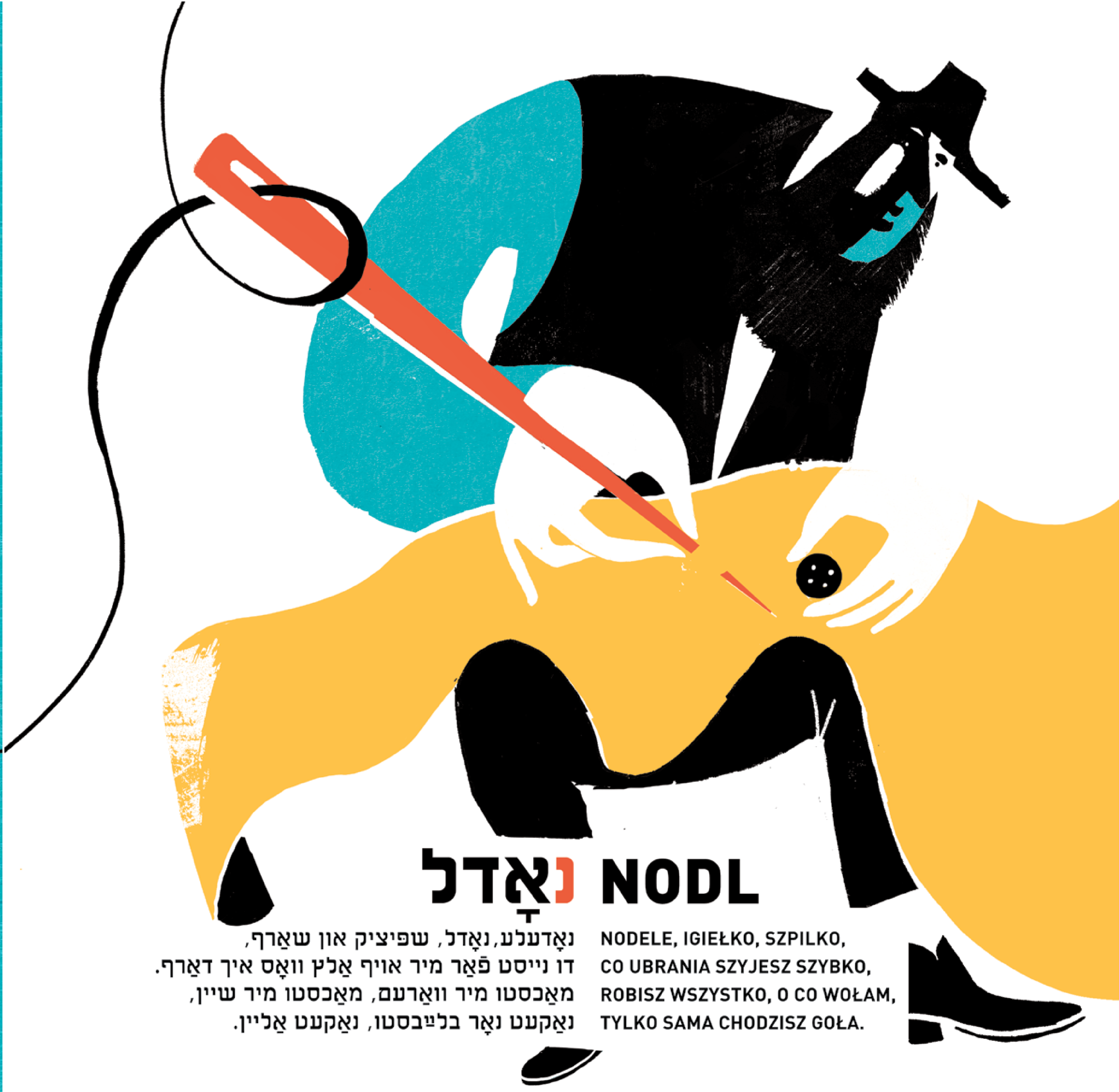

NODL נאָדל

NODELE, IGIEŁKO, SZPILKO,
CO UBRANIA SZYJESZ SZYBKO,
ROBISZ WSZYSTKO, O CO WOŁAM,
TYLKO SAMA CHODZISZ GOŁA.

נאָדעלע, נאָדל, שפּיציק און שאַרף,
דו נייסט פֿאַר מיר אויף אַלץ וואָס איך דאַרף.
מאַכסטו מיר וואַרעם, מאַכסטו מיר שיין,
נאַקעט נאָר בלײַבסטו, נאַקעט אַליין.

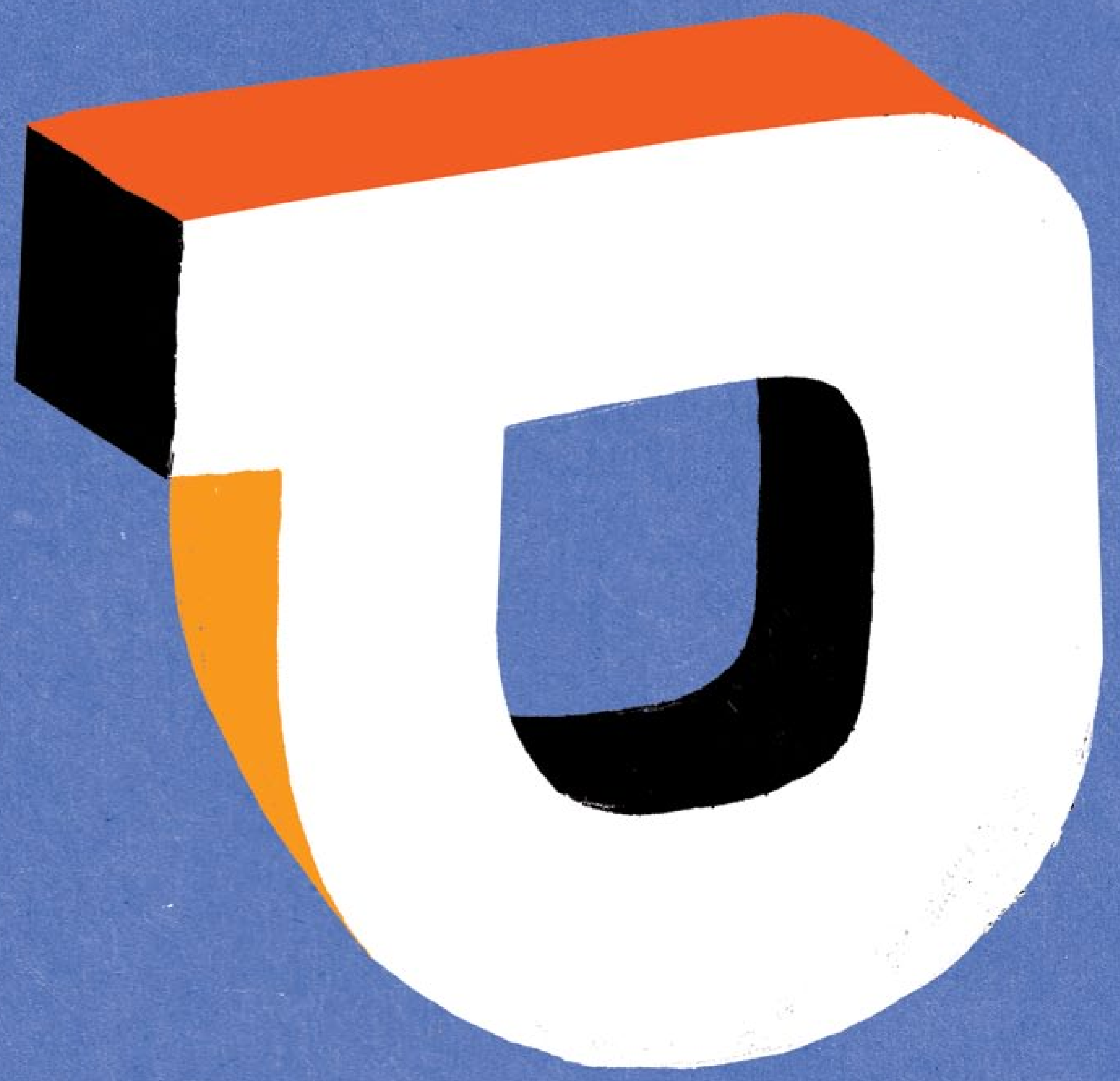

SAMECH

סטאָליער STOLJER

סטאָליער, סטאָליער, נעם דײַן האַמער,
נעם דײַן הובל און דײַן קלאַמער.
מאַך אַ שליטן, מאַך אַ וואָגן –
כ׳וועל אַ גרויסן דאַנק דיר זאָגן.

HEJ, STOLARZU! PANIE STOLJER!
WEŹ SWÓJ HEBEL, MŁOTEK, GWOŹDZIE,
ZRÓB MI WÓZ, A POTEM SANIE,
PODZIĘKUJĘ PIĘKNIE ZA NIE.

AJEN

ENDYK ענדיק

INDYK-ENDYK, GULGOCZ-MULGACZ,
POPATRZ NA MNIE, PRZESTAŃ GULGAĆ!
WCIĄŻ NADYMASZ SIĘ KOLEGO,
CZY POTRAFISZ COŚ INNEGO?

ענדיק־אינדיק – דריי זיך אום!
הילדער־האָלדער, האָלדערדום.
בלאָז אין נאָז און בלאָז זיך אָן –
דאָס איז אַלץ וואָס דו קענסט טאָן!

PEJ

פּײַקעלע PAJKELE

BĘBEN – PAJKELE, BARABAN,
A TO FRAJDA ROBIĆ RABAN!
GDY SIĘ BĘBNI, RAM-TAM-TAM,
NOGI SAME RWĄ SIĘ W TAN.

פּײַקעלע־פּײַקל, פּויק־באַראַבאַן,
פּײַקלט דער פּײַקל בים־בירי־באַם.
פּײַקעלעס קלאַפּן איז אַזוי זיס –
ס'הייבן צום טאַנץ אַליין זיך די פֿיס.

פֿערדל FERDL

פֿערדל־פֿערדל, פֿערדן־קאָפּ,
פֿלי אַרום אין אַ גאַלאָפּ
באַרג אַרויף און באַרג אַראָפּ, –
שטעל אין ערגעץ זיך ניט אָפּ.

PĘDŹ FERDELE, CHYŻY KONIU,
PRZEZ BEZDROŻA I PO BŁONIU.
GNAJ, GALOPUJ, HOPSAJ W GÓRĘ,
NIE ZATRZYMUJ SIĘ W OGÓLE.

ציגעלע CIGELE

ציג־אַ־מיג אַ־מיגעלע
גיט אונדז מילך אַ קריגעלע,
בעקעט, מעקעט, בעקעלע,
אין דער הויך דאָס עקעלע.

GDY CIGELE – KÓZKA PSOTKA
MLEKA DAŁA NAM DO SKOPKA,
BECZAŁ SYNEK JEJ, KOZIOŁEK,
CO STERCZĄCY MA OGONEK.

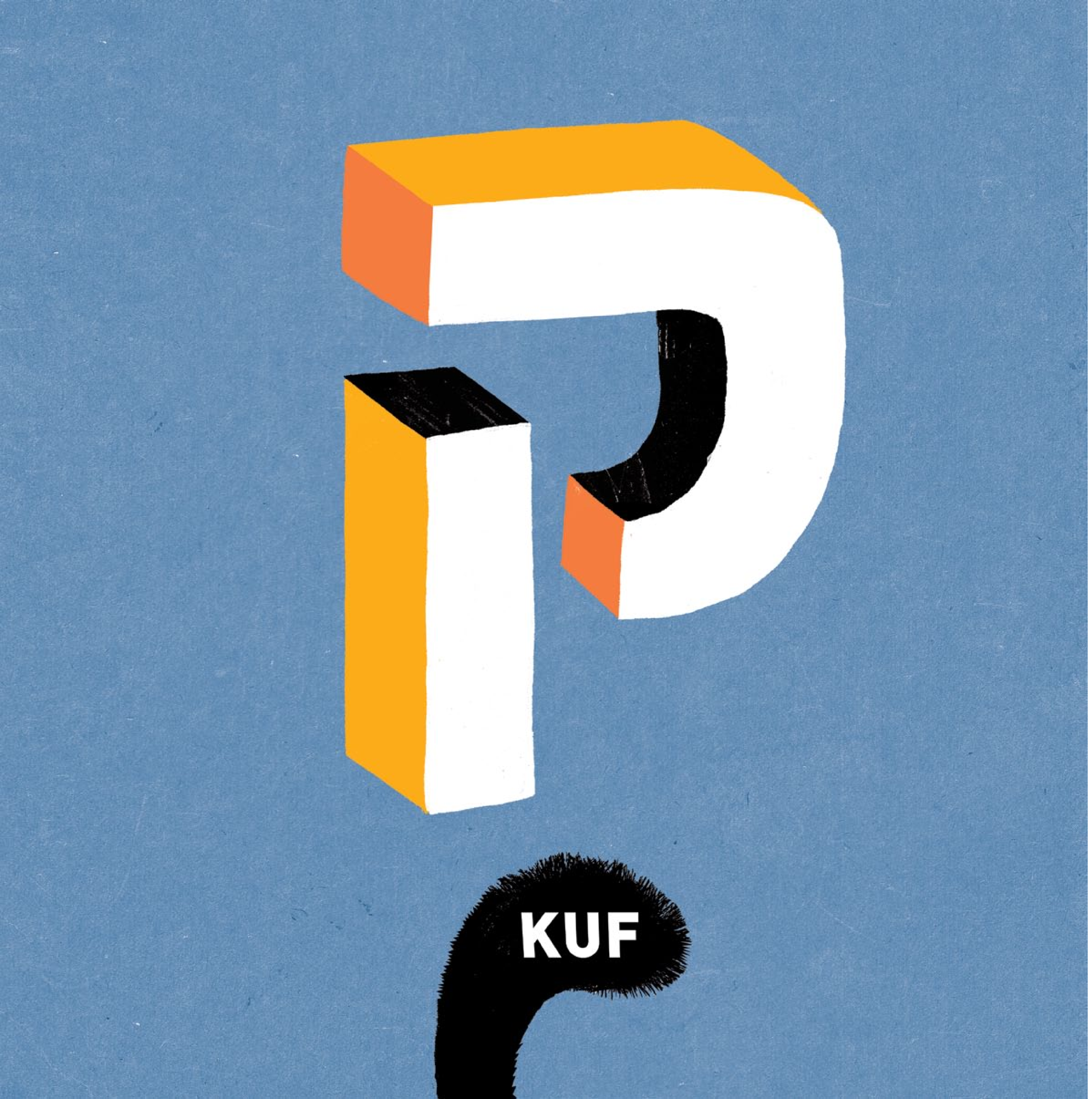

קעצל KECL

קיצי־קעצל, קיצי־קאַץ –
עסט פֿון שיסל, נאַשט פֿון טאַץ,
לעקט פֿון טעלער, לעקט פֿון טאָפּ.
ווישט דאָס פּיסקל נאָך דעם אָפּ.

KICI-KECL, MAŁY KOCIE,
CO Z MISECZKI JESZ ŁAKOCIE.
WYLIZUJESZ GARNKI WSZYSTKIE,
A NA KOŃCU WŁASNY PYSZCZEK.

REJSZ

רייף REJF

רייפֿל־רייפֿל, קײַקל זיך.
קײַקל זיך אַרײַן אין קיך,
פֿון דער קיך אַרײַן אין הויף –
קײַקל קײַקל זיך מײַן רייף.

REJF, REJFELE, HULA-HOP,
TOCZY SIĘ PRZEZ KUCHNIĘ W LOT.
POTEM MIGIEM NA PODWÓRKO
PĘDZI DALEJ MOJE KÓŁKO.

שיפֿל SZIFL

שיפֿל, שיפֿל, זעגל־שיף –
שווימסט אויף ימען ברייט און טיף.
שווים מײַן שיפֿל ווײַט אַוועק,
נאָר צוריק קום צו מײַן ברעג.

SZIFL, STATECZKU – JAK ŻAGLOWIEC,
TRANSATLANTYK LUB PAROWIEC,
PRUJ PRZEZ MORZE W PEŁNYM BIEGU,
ALE WRÓĆ DO MEGO BRZEGU.

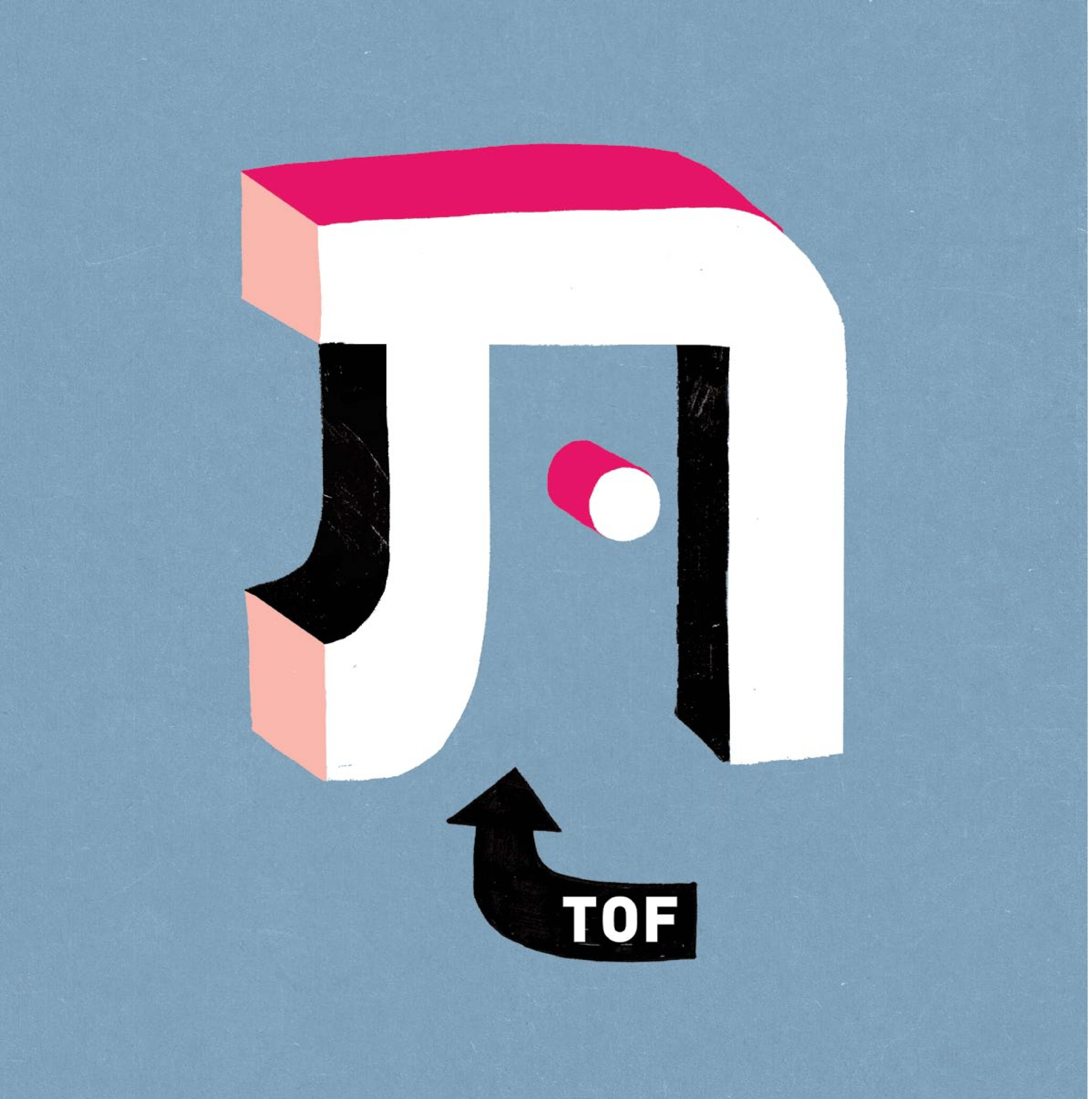

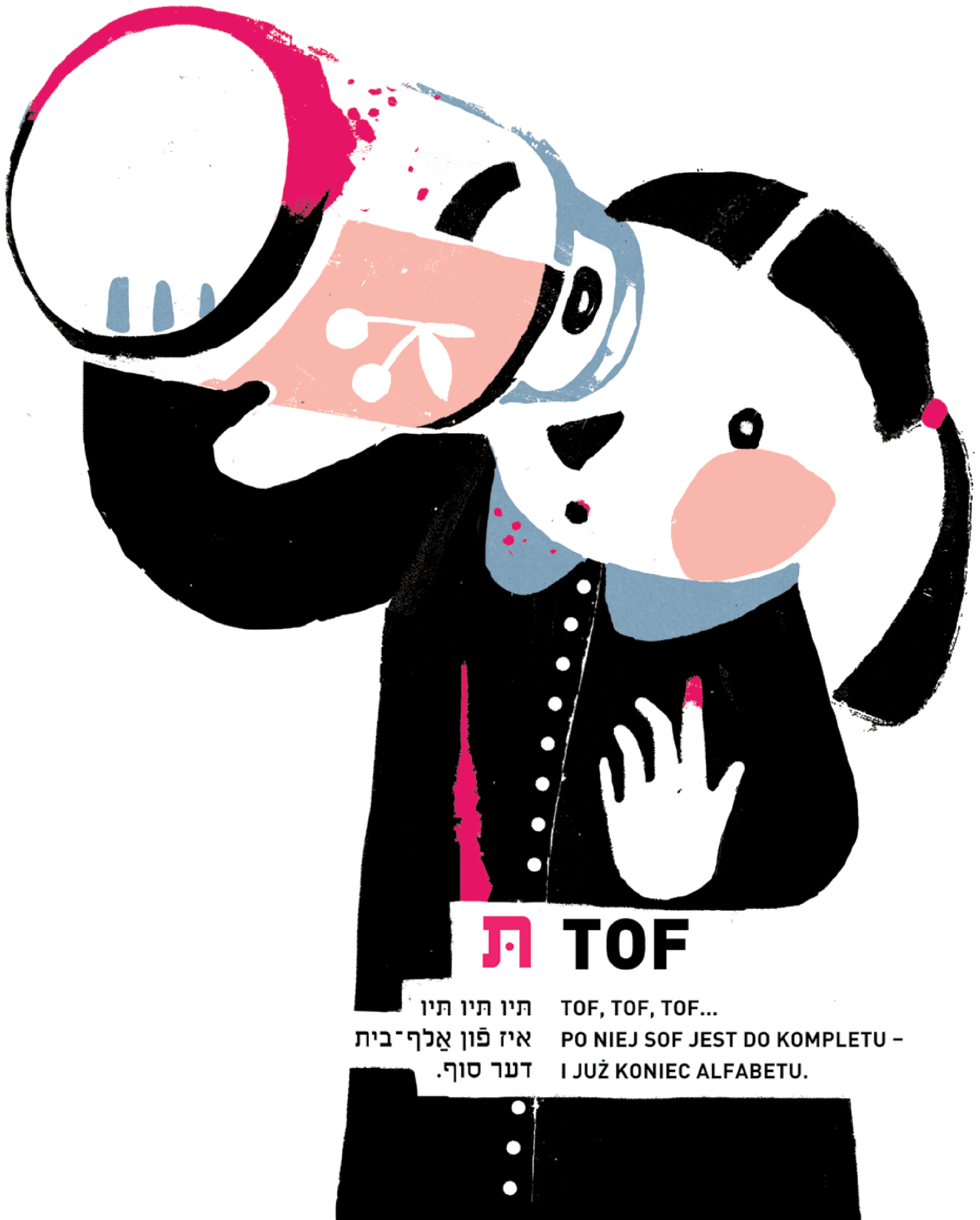

תּ TOF

תּיו תּיו תּיו
איז פֿון אַלף־בית
דער סוף.

TOF, TOF, TOF...
PO NIEJ SOF JEST DO KOMPLETU –
I JUŻ KONIEC ALFABETU.

a Majse

WWW.MAJSE.CZULENT.PL